

Ihmiset ja ilmiöt

Tuottaja:
Soili Porokka
Sähköposti: paivyri@
savonsanomat.fi
etunimi.sukunimi@
savonsanomat.fi
Puhelin: 017303111

JUSSI NUKARI / LEHTIKUVA

Caj Bremerin ura lehtivalokuvaajana alkoi Hufvudstadsbladetissa 1952 ja huipentui Viikkosanomissa.

Elämä täynnä kuvia ja tarinoita

90 vuotta: Caj Bremer tekee yhä uusia valokuvia joka päivä.

Sipoo

Raiko Häyrinen/STT

Sipoolaisen omakotitalon perähuoneessa on kuusi mustaa pahlilaatikkoa ja niiden sisällä kymmenentuhatta vedosta suomalaisen valokuvajournalismin historiaa. Caj Bremer nostaa esiin Joutsassa 1960 Viikkosanomille kuvatun kuuluisan sarjan köyhän savupirtin lapsista.

Vuonna 2010 kuvat nähtiin Bremerin näyttelyssä Ateneumissa ja julkaistiin myös näyttelykirjassa.

Näyttelyssä kävi 63 000 katsojaa, myös yksi savupirtin lapsista. Bremerin mieleen jäi, miten lapsena pylly paljaana valokuvaajan kynällä piirtänyt naisen katseli kuvaa itsestään.

– Ei ilmeen ilmettä. Hän katsoi kuvaa kuin tyhjää seinää. Heillä oli ollut niin kurjaa, että koko lapsuus oli pyyhkiytynyt pois.

Bremer otti kuuluisat kuvansa pienellä Leicalla. Hän sanoo, ettei kuvaami-

sen tekniikka kiinnostanut, mutta 1950-luvulla hän oli ensimmäisiä suomalaisia, joka alkoi käyttää eurooppalaisen esimerkin innoittamana kinofilmä ja pienoiskameraa. Näin hän pystyi luopumaan salama-valosta sulautumaan kuvattavien joukkoon.

Ne olivat tärkeitä avuja, kun Bremer teki Suomessa ennennäkemättömän tasokkaita kuvareportaaseja osana Viikkosanomien poikkeuksellisen lahjakasta toimitusta 1957–1968.

– Se oli parasta aikaa. Olin siellä 12 vuotta, ja sinä aikana minusta tuli kuvajournalisti. Sinä aikana kuva sai suuremman osuuden jutuissa.

Bremerin ura on täynnä tarinoita omalaatuisella suomeella. Vanhan Leicansa hän myi ”pitkillä hampailla”.

Kuvia syntyy joka päivä. Hän esittelee ihmeellistä vedosta auringonpimennyksestä: – Se on valografikka, mutta älä kysy, miten tein sen. Se on salaisuus.

Mongolilainen Lakhgavdorj Dorjsuren tuli Alaskasta kisaamaan Kuopioon.

Jäänveisto

Terävä työkalu on tärkein

Maailman huippuosaajat kisaavat Savon mestaruudesta.

Kuopio

Jukka Patrakka

Mongolilainen kuvanveistäjä Lakhgavdorj Dorjsuren on parhaimmillaan puunveistossa, mutta kyllä hän jäästään taikoo vaikka mitä. Dorjsuren on jäänveiston maailmanmestari.

– Suosikkejani ovat villieläimet. Suurin on tainnut olla tiimityönä tehty kilpikonna, joka oli kuusi metriä korkea.

Torstaina hän työsti Kuopion torilla tanssivia ihmishahmoja. Teoksen nimi on *Kuopio Dancing*.

Dorjsuren tuli Savoon suoraan Alaskan MM-kisoista. Talvikaudet ovat kiireisiä.

Jää on tunnetusti kovaa, mutta Dorjsuren höylää sitä vaivattoman näköisesti paraveitsenterävällä taltallaan.

– Hyvin pehmeästi tätä voi työstää. Tähän tarvitaan hyvät erikoistyökalut. Se on tärkein.

Viime vuonna hän voitti Leppävirran jääluolassa. Hän teki suurimman osan luolan muumeista.

Kuopiolaisen Jussi Miettisen työn nimi on *Juuret Savossa*. Hän on tottunut veistämään

Caj (Carl-Johan) Bremer

Palkittu valokuvaaja, akateemikko

- Synt. 22.2.1929 Helsingissä, asuu Sipoossa.
- Leski, kolme lasta.
- Ura alkoi Fred Runebergin ja Rafael Roosin valokuvaamojen apupoikana. Lehtivalokuvaajaksi Hufvudstadsbladetissa 1952–1954. Lehtikuvassa 1954–1957, Viikkosanomissa 1957–1968, Me Naisissa 1969–1970, Helsingin Sanomissa 1971–1978 ja 1984–1994.

taiteilijaprofessori 1978–1983.

- Useita omia näyttelyjä. Valokuva-lehden päätoimittaja 1973–1976; Valokuvataiteen seuran puheenjohtaja 1980–1981, 1984–1986.
- Akateemikon arvonimi 2009; valtion valokuvapalkinto 1968, 1973; tiedonjulkistamis-palkinto 1973; journalistipalkinto 1994.

Nimipäivät

TÄNÄÄN
Tuulikki, Tuuli, Tuulia ja Hilda
Ortodoksit: Mauri

HUOMENNA
Aslak
Ortodoksit: Viljo

Päivän sana

Minä rakastan sinua, Herra, sinä olet minun voimani.
Ps. 18:2

Ruokavilje

MAUSTEISET
LOHKOPERUNAT

16 kpl perunaa (jauhoinen lajike)
4 rkl öljyä
4 valkosipulinkynttä
0,5 tl jauhettua maustepippuria
0,5-1 tl jauhettua korianteria

2 tl savupaprikajauhetta
0,5 tl mustapippuria
1 tl suolaa

Pese hyvin perunat. Leikkaa perunat kahtia ja kumpikin puolikas neljään osaan. Sekoita öljy ja mausteet kulhossa, pyörittele perunalohkot mausteseoksessa.

Kaada maustetut lohkot uunipelleille leivinpaperin päälle, valuta mausteöljy päälle ja levitä lohkot tasaisesti. Kypsennä 200 asteessa noin 40 minuuttia. Tarkista kypsäys ja maku.

JUHA POUTANEN

Jussi Miettisen mukaan jäänveistossa saa nopeasti näkyvää jälkeä.

kaikista materiaaleista. Jää vaatii omat nikkinsä.

– Se on hyvin nopea työtä. Yllättävän nopeasti saa näkyvää jälkeä.

Miettinen korostaa, että työkalujen pitää olla hyvin terävät.

– Jonkun verran teen itse työkaluja. Olen niitä myös ostanut ja teettänyt.

Jäänveistosta kiinnostuneille hän vinkkaa, että kannattaa perehtyä teroittamiseen.

– Peruspuutaloista saa pienellä muokkauksella hyviä jäänveistotaltoja.

Alkuun pääsee parilla terävällä taltalla ja sahalla.

– Sitten vain intoa.

Myös moottorisahaa ja jyrsimää käytetään.

– Moottorisahalla tehdään isommat linjat ja muodot, talttoilla ja jyrsimillä nämä yksityiskohdat.

Kuinka veistäminen onnistuu, ettei jää halkea? – Kokemuksen kautta oppii sellaiset työtavat ja yrittää välttää riskipaikkoja.

Jäälina ry:n järjestämä kansainvälinen jäänveistäjien kilpailukiertue aloitti urakkansa Kuopiossa keskiviikkona. Osa todennäköisesti jatkoivat veistämistään perjantain vastaisen yönkin.

– Tämän tasoisia kilpailuja ei ole vielä ollut tänä vuonna Suomessa. Täällä ovat maailman huiput paikalla, yhdistyksen puheenjohtaja **Tuomo Jantunen** kertoo.

Yksi harvinaisimmista osallistujista on alaa opettava **Zhonglong Wang** Kiinasta. Hän tulee Harbinista, joka on maailman suurin jäänveistopaikkakunta.

Zhonglong on ensimmäistä kertaa ulkomailla ja puhuu vain kiinaa. Järjestäjät saivat tulkin osaksi aikaa avuksi kiinalaisesta ravintolasta. Jantunen odottaa veistosten valaisemista. Etenkin kiinalaiset ovat siinä hyviä.

Venäjältä on mukana taiteen opettaja **Aleksandr Savinov**, jonka teokset ovat Jantunen mukaan aina yllättäneet erilaisuudellaan.

Savinov kertoo tekevänsä eräänlaisia tietokonepelin käärmeitä. Monet veistokset ovat korkeita ja eri suuntiin kurottavia sekä tasapainotettuja. Jantusta hieman mietityttää, miten yöstä selvitään.

– Köydet pitää olla ympärillä. Ei tarvitse paljon tönäistä, kun...

Monissa maissa jäänveistokilpailut ovat hyvin suosittuja. Isoimpia kisoja Jantunen

on ollut järjestämässä Moskovan Punaisella torilla ja Gorkin puistossa. Katsojien onnot olivat siellä hyvin pitkiä.

– Tämä on kaikkeen kansaan menevää taidetta.

Materiaalin saa jäänveistä, mutta oikeanlaisen jään syntymä vaatii ihmisvoimaa.

Torille tuotiin rekkakuormallinen kirkasta teräsjäätä, jonka paksuus on 45–50 senttiä.

Jää on peräisin Puruvedeltä Kerimäen alueelta. Pro Puruvesi ry -järjestö on tehnyt talokootyötä kirkasvetisen järven säilyttämiseksi puhtaana. Jään kirkkaus edellytti jään kolaamista puhtaaksi lumesta tarvittaessa päivittäin marraskuusta alkaen.

– Lunta eikä sohjoa saa olla jään päällä. Kun lumen kolaa, jää painuu reunoilta ja kohoaa keskeltä. Silloin ei tule vettä jään päälle, Jantunen kertoo.

Hyvää jäätä saa humuksen värjäämästä Kallavedestäkin.

– Kun vesi jäätyy, jää on aina kirkasta. Olemme ottaneet jäätä suolammikoistaikin.

savonsanomati.fi
Lisää kuvia verkossa.

Kilpailukiertue

Osallistujat

- Jäälina ry:n järjestämä Savon jäätäide- mestaruudesta kisaava kiertue koostuu kansainvälisesti palkituista veistäjistä:
 - 1. Zigmunds Vilnis, Latvia, teos "Happy Birthday in Kuopio"
 - 2. Lakhgavadorj Dorjsuren, Mongolia, "Kuopio Dancing"
 - 3. Kee Gawah, Malesia, "Appearance"
 - 4. Miguel Ringoet, Belgia, "Yahoo!"
 - 5. Bernd Winter, Saksa, "Blossomfee"
 - 6. Yuriy Kosterin, Ukraina "Kalakukko"
 - 7. Roman Petrov, Jakutia, "The Spirit of the Lake"
 - 8. Jussi Miettinen, Suomi, "Juuret Savossa"
 - 9. Anssi Kuosa, Suomi, "Kuopio Tanssii ja Soi"
 - 10. Aleksandr Savinov, Venäjä, "Snake"
 - 11. Zhonglong Wang, Kiina, "Kiinan terveiset Savoon"
 - Palkinnonjako torilla perjantaina kello 18.

Yli 12 000 riistakolaria teillä viime vuonna

Helsinki
STT

Suomen tieliikenteessä tapahtui viime vuonna yli 12 000 riistaonnettomuutta, kertoo Tilastokeskus. Luvut ovat peräisin Suomen riistakeskukselta, joka on pitänyt kirjaa onnettomuuksien määräästä vuodesta 2017.

Onnettomuuksia kirjattiin yli 2100 enemmän kuin vuonna 2017, mutta riistakeskuksen mukaan vuoden 2017 tiedot eivät välttämättä ole täydellisiä, joten luvut

eivät ole suoraan vertailukelpoisia.

Riistaonnettomuuksia tapahtui eniten marraskuussa, jolloin kirjattiin 2151 onnettomuutta.

Syksyn kuukausien lisäksi onnettomuuksia tapahtui paljon touko–kesäkuussa.

Yleisimpiä eläimiä riistaonnettomuuksissa olivat valkohäntäpeurat ja metsäkauriit.

Herivat olivat kolmanneksi yleisin teille tökkäroinut laji. Metsäpeura-, villisiika- ja kuusipeurakolareita tapahtui alle sata.

KAMPANJASTARTTI LA 23.2. KLO 12-13

Politiikassa tarvitaan vaikuttamispaiikkojen tunnistamista, ihmisten kohtaamista ja relluutta. Haluan etsiä ratkaisuja, joilla saamme ihmisille töitä, pöytäimme kotimaista ruokaa ja pidämme toisistamme sekä ympäristöstämme huolta.

Tule lauantaina Kuopion torille moikkaamaan & jututtamaan Sallamaarit ja kertomaan, mitä Sinulle kuuluu!

Tarjolla kotimaista makkaraa, mehua & ilmapaljoja!
ONNELLINEN, TURVALLINEN KOTISEUTU TEHDÄÄN YHDESSÄ.

SUOMI
johon voit
LUOTTAA

KD Savo-Karjalan eduskunta-vaaliehdokkaita mukana rakennusmessuilla Kuopiossa
23.–24.2. paikka D17

Tule jututtamaan!

Kuopion kristillisdemokraatit
ARVOISTASI POLITIIKKAA.

KAUPPAPAikka

Soita ilmoituksesi 017 303 111/mediamynti

STK Loghomes
Hirestä totta

Saunamökki **Telkkä 30** parvella

Täydellinen puuosoitimus
4x7 m höylähirrestä
113 mm lamelliirrestä

Ota yhteyttä
Puh. 050 324 1081
jani.kareinen@stklghomes.com

Kysy kippakka tarjousta!

Kiviranta 15, 70870 Hiltulanlahti (Kuopio), P.010 440 7980 www.stklghomes.com